

Тазкия дарслари (216-дарс) Ихлоснинг йўлини тўсувчи омиллар

19:00 / 04.02.2023 4418

Биринчи тўсиқ

Банданинг амалининг кўзга кўриниши. Унинг ўз амалидан ғурурланиши. Амали туфайли Унинг учун амал қилинган Зотдан тўсилиши.

Бу ҳолатдан қутулиш учун ўз нафсини таниш ва унинг хоҳишларини жиловлаш лозим.

Иккинчи тўсиқ

Амали учун эваз талаб қилиш. Мазкур эваз бу дунёнинг ёки у дунёнинг нарсаси бўлиши мумкин.

Бу дунёнинг нарсаларига турли шаҳватли нарсалар, шухрат, кўзга кўринишга ўхшашлар киради. Шунингдек, мақомот, каромат, мукошафат кабилар ҳам бўлиши мумкин.

Охиратнинг, яъни у дунёнинг нарсаларига ундаги турли мақомлар ва нозу неъматлар кириши мумкин.

Амали учун эваз талаб қилишдан қутулиш ўзининг ожиз банда эканини ва фақатгина Аллоҳнинг фазли ила охират яхшиликларига эришиш мумкинлигини англаб етиш билан бўлади. Унинг ибодати бандалик бурчидир. Ажр, савоб ва мартабалар Аллоҳнинг фазлидандир.

Учинчи тўсиқ

Банданинг ўз амалларидан рози бўлиши ва улар ила ғурурга кетиши.

Бу ҳолатдан қутулиш учун банда ўз амалларидаги нуқсонлари ила танишмоғи лозим.

Шунингдек, банда Аллоҳ таолонинг Ўз махлуқотларининг ички ва ташқи бандалик вазифаларига қанчалар ҳақли эканини англаб етгандагина бу тўсиқни енгиб ўта олади.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, ихлос амални турли иллат ва нуқсонлардан поклашдир. Мазкур иллат ва нуқсонлар икки нарсага боғлиқ бўлади.

Биринчиси – одамларнинг мақтови ва улуғлашини исташ ёки уларнинг ёмонлашидан қочиш каби халққа боғлиқ нарсалар.

Иккинчиси – қилгани ила ғурурга кетиш ёки унга эваз талаб қилиш каби амалга боғлиқ нарсалар.

Ушбу тўсиқларни енгиб ўтиб, Аллоҳ таолога холис ибодат қилганлар ҳақиқий мухлислар бўладилар.

Ихлоснинг фойдалари

1. Ихлос амал ва гап-сўзларнинг қабул бўлиши учун асосдир.

2. Ихлос дуонинг қабул бўлиши учун асосдир.
3. Ихлос бу дунё ва охиратда банданинг мартабасини кўтаради.
4. Ихлос одамдан васвасани узоқлаштиради.
5. Ихлос одамни Аллоҳ таолодан бошқага банда бўлишдан озод қилади.
6. Ихлос ижтимоий алоқаларни мустаҳкамлайди.
7. Ихлос одамнинг бу дунёдаги мусибатларини енгиллаштиради.
8. Ихлос инсон қалбида хотиржамликни пайдо қилади.
9. Ихлос инсонга саодатни ҳис қилдиради.
10. Ихлос инсоннинг иймонини қувватлантиради.
11. Ихлос инсонга фосиқлик ва осийликни ёмон кўрсатади.
12. Ихлос инсоннинг иродасини мустаҳкамлайди.
13. Ихлос бу дунё ва охиратдаги мукамал омонликдир.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди